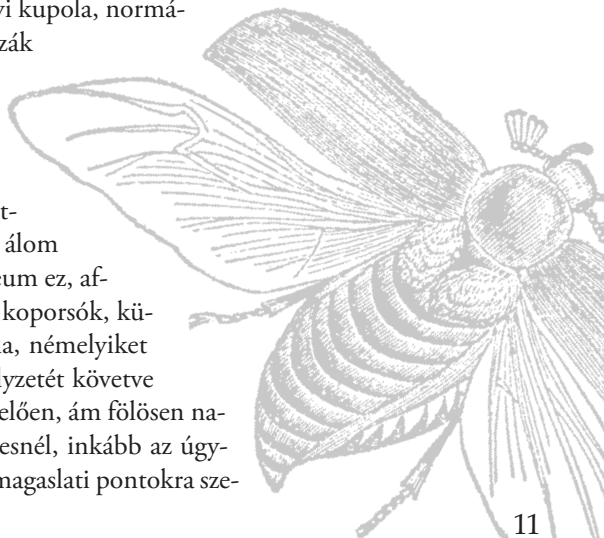

A SÉTA

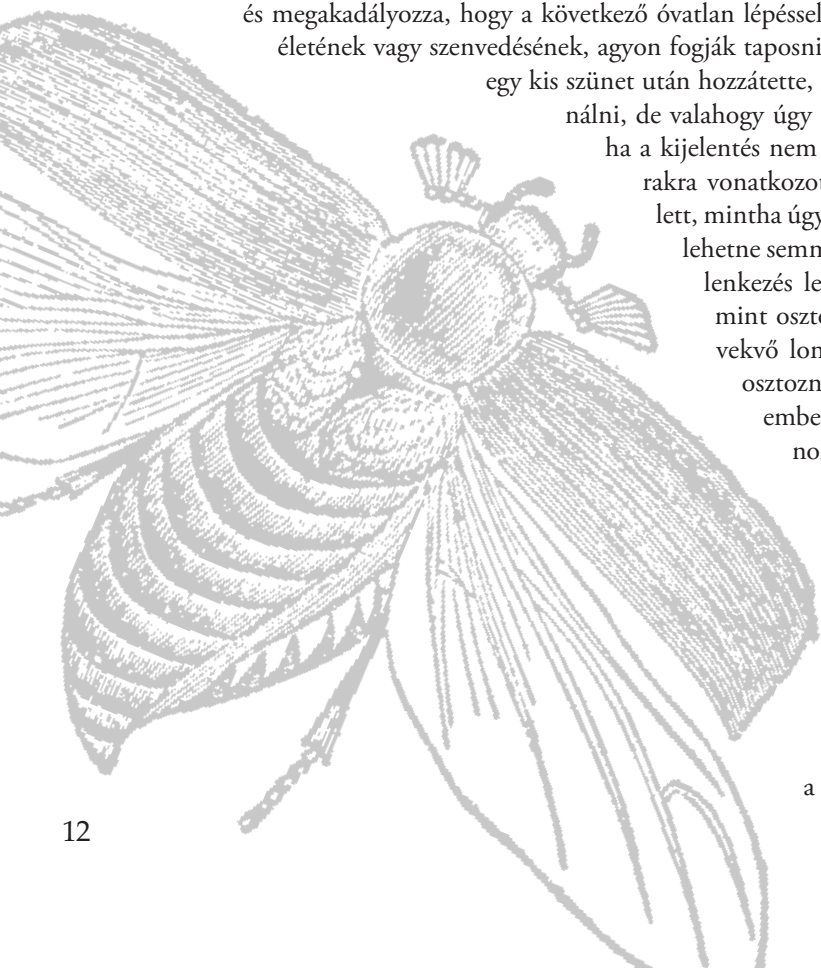
A SÉTA

Kimegyek Csillaghegyre, valamiért mindig így tévedek, Csillaghegynek hívom, talán az „ester” miatt, a Rómait, pedig, isten látja lelkem, se csillag, se hegy, de akár-hogy is van, tényleg hegygé változik a Római az álomban, bazilika áll a Csillag-hegyen, kvázi-Esztergom, kényelmetlen, ziháltató lépcsőkön kell felmenni, EP azt mondja, hogy mutatni akar valamit, tébolyítóan pálmafás, türkizkék, rövid ujjú hawaii ing van rajta, erről eszembe jut régóta halott barátom, Hekerle László, aki a kórházban, méltatlan megkínzásából írásba szökve, vörös inget öltött, és szintén fölkereste Esterházyt, talán innen származik a hawaii ing, bár, fájdalom, elég rosszul vasalva, a rövid ujjak nem követik a felkar vonalát, hanem élesen elállnak a vállától, mintha csak szárnycsökevények volnának, magán az ingen mindenféle, strandjellegű melléktevékenységek vannak ábrázolva, ezeket azóta törölte a mindenek felett örökdő idő, aki vagy ami ellenünkre is megoldást talál, nem bírom a lépést tartani, annyira rohan, mi lehet ennyire fontos, EP eltűnik a végtelen lépcsősor kanyarulatában, mire fölérlek, sehol senki, a bazilika tetején járok, hánycupola-rendszer, mintha múzeum volna, Makovecz piliscsabai, agyém-szerű látomásaira emlékeztető dőlésszögek, minek ennyi kupola, normálisan a főhajó és a mellékhajók metszéspontjai határozzák meg a számukat és a helyüket a struktúrában, ezek meg itt inkább félgömbök, padlóval, nem következnek semmilyen architekturális elvből, oldalról kell belépni, mintegy a tetőről, a kupolák összeérnek, a közös metszetük el van falazva, a metszetekre vágták az átjárást szolgáló nyílásokat, mi lehetne unalmasabb egy álom leírásánál, ahogy belépek, kiderül, tényleg valami múzeum ez, afféle keresztmúzeum, vagy mi, de a kereszték valójában koporsók, különböző korokból, némelyik mintha egészen friss volna, némelyiket szinte szétrágtá már a szú, és mintha a halottak testhelyzetét követve készültek volna, Böröcz András útmutatásainak megfelelően, ám fölösen nagyok, sokkal hosszabbak a megszokottnál és a szükségesnél, inkább az úgynevezett turistalátványosságnak szánt, az erre alkalmas magaslati pontokra sze-

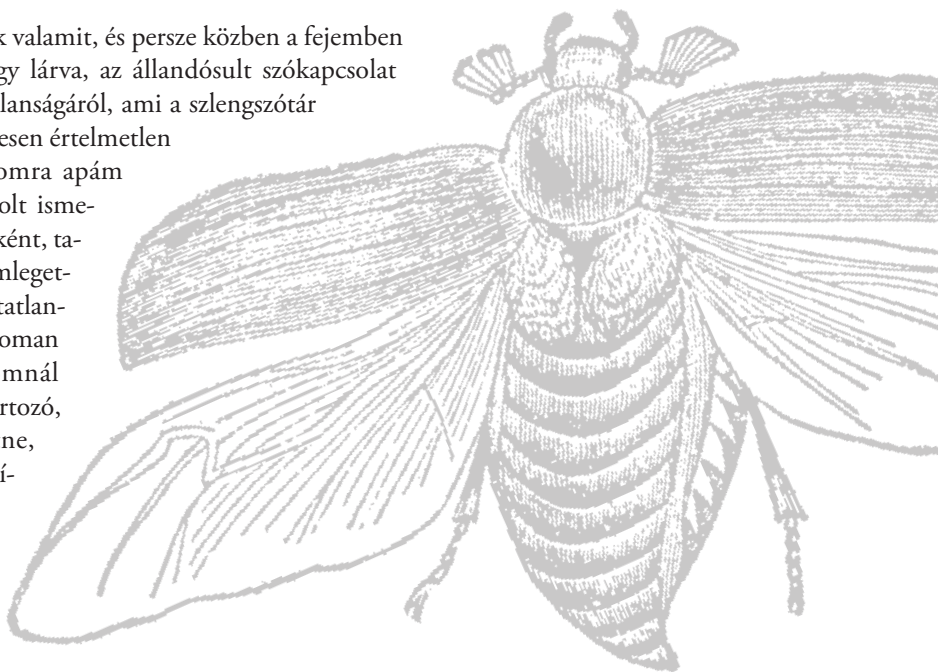

rejt, illusztratív kegyelmények méreteit idézik, a múzeumban, vagy mi ez tényleg, sehol semmi információ, de valahogy mégis kiderül, hogy a pápák vannak ide eltemetve, a csillaghegyi bazilika kupolarendszerébe, konkrétan az összes, Szent Pétertől Anasztázokon, Bonifácokon, Leókon, Incéken, Adeodátokon, Jenőkon és Theodóroszokon át egészen II. János Pálig, pedig ez nyilván lehetetlen, az isten kupolái sem volnának elegek, az álomban semmin sem csodálkozom, nem arra való, talán csak a csillaghegyi önkormányzat lobbitevékenységének erejét, azt találok különösnek, még az is fölmerül, EP valahogy, talán a Rizzoli, a Feltrinelli vagy a Mondadori segítségével, közbenjárt, de EP sehol, visszamegyek tehát a lépcsősoron a bazilika főkapujáig, itt már hullámzik a tömeg, mint a San Pietro bejáratánál szokott, valahogy bekeveredek, a bejárat közvetlen közelében, nagyjából ott, ahol a hasonlatban a Pietának kellene lennie, Esterházy Miklós tájékoztat egy turistacsoportot, hozzájuk csapódom, körülbelül négy négyzetméteres freskótöredékre hívja föl a figyelmünket, a brit angolt használja, a kép maga pedig földöntúli szépségű reklámgrafika, ám kínosan kommersz témát dolgoz föl, de hogy konkrétan mit is, azt valami törölte, annyi bizonyos, hogy a freskó vagy szekkkó spirituális vonatkozásai kétségkívül lenyűgözőek lehettek, mégsem jut eszembe az álom, amikor e kínosan hosszú nyúltság közjáték fogalmazása előtt egy hónappal, a Kiadó nevű vendéglátóipari egység félreeső zugában ülve, az életéről faggatom, pedig amúgy éppen kiderül, hogy mostanában mintákat és arculatot tervez a Where's Mom elnevezésű brand számára, na, erre varrjál gombot, mondja a szövegképző rutin, és előhossa újból a vörös inget, de most apró, cérnarajzos rókákat vagy cserebogarakat képzelek rá, mintha bele lehetne látni vagy avatkozni Hekerle utolsó szövegébe, „a róka kárt okoz”, ahogy egykori írásfüzetemben, más szóval első íráskönyvemben áll, megfellebbezhetetlen igazságként, noha magam nem szívesen osztozom ebben a vélekedésben, rókák vagy cserebogarak rajzoltak tehát a képzelte vörös ingen, ha már itt tartok, EP utolsó sétánkon, mely bizonyos értelemben az első volt, sápadtan vette tudomásul, hogy a cserebogarak az öt fölzaklató lomberősség-növekedést is feledtetve rajznak elő, mindenünnen, egyszerre vadul és gyámoltalanul, neki-nekiütődve a faágaknak, az aszfaltot sérült vagy kába bogarak borították, arra ítélve, hogy a hozzám hasonló figyelmetlen járókelők agyontaposásukkal őket, azzal a bizonyos, hátborzongatóan finom reccsenéssel, és mintha éppen ez a hang, az elképzelt lépés iszonyatos hangja indította volna rá, hogy egy heves, ám mégis valahogy gyengédnek is nevezhető kézmozdulattal karon ragadjon, és megakadályozza, hogy a következő óvatlan lépéssel véget vessék a járdára esett bogár életének vagy szenvedésének, agyon fogják taposni őket, mondta EP sápadtan, majd

egy kis szünet után hozzátette, hát, igen, nem lehet semmit se csinálni, de valahogy úgy sikerült, olyanra a hangsúly, mintha a kijelentés nem csak vagy nem elsősorban a bogarakra vonatkozott volna, mondhatni, egyetemessé lett, mintha úgy általában, semmilyen ügyben sem lehetne semmit se csinálni, nem merült föl az ellenkezés lehetősége, mi sem volt könnyebb, mint osztozni vele a vélekedésben ott, a növekvő lomberősség méregzöld árnyékaiban, osztozni az általános tehetetlenségben, az ember általánossá váló tehetetlenségében, noha a pillanat inkább dermesztő volt, mint emelkedett, és semmi sem állt távolabb tőle, mint a kötelező katasztrófizmusnak való indokolatlan behódolás, hónapokkal később, a halálhír birtokában, értsd, mikor birtokában kerített a halálhír, a digitális halhatatlanok temetőjének nevezhető oldal keresőjébe ütöttem a cserebogár szót, mert fölémlett,

hogy bizonyosan talállok valamit, és persze közben a fejemben ott motoszkált, akár egy lárva, az állandósult szókapcsolat a cserebogarak halhatatlanságáról, ami a szlengszótár szerint annyit tesz: „teljesen értelmetlen beszéd téma”, de számomra apám egykori mondataiból volt ismerős, a titok szinonimájaként, talányos arckifejezéssel emlegette a cserebogarak halhatatlanságát, mintha valami finoman erotikus, ám életkoromnál fogva rám még nem tartozó, kényes témát kerülgetne, amire én, az általa fölkínált játékszabály szerint, természetesen nem kérdezhettem rá, mindazonáltal a kereső a *cserebogár* szóra két szöveghe-

lyet hozott föl, „Volt egy nap Budapest városának történetében, amikor mindenkinek és mindennek meghalt az édesanyja, minden giliszta anyja, minden *cserebogár* anyja, minden jegyene anyja. Sőt, azoknak az anyja is meghalt, akik maguk már nem is léteztek, röviden, minden volt és leendő anya meghalt a városban. Aznap ez a halál volt Budapest, de változni semmi nem változott. Amikor erre értelemszerűen zokogni kezdtem, egy lány asszonyhang azt mondta: Ne sírjon, drága. De amikor tovább hüppögtem, ezt mondta: Sírjon csak, drága. És amikor elhallgattam, ijedten a nevemen szólított többször, és azt mondta: Ugye, nincs baj? Ugye, jól van?”, ez volt az első, „Négy szép szál fiatal férfi, ez voltunk anyánk szemében, mintha dízsorfolat álltunk volna apánk halottas ágyánál. Még ki se hűlt. Sorban, mindegyikünk, a születésünk sorrendjében, megcsókolta az arcát. Csókoljátok meg utoljára apátok. Szúrt a borostája, a *rókaszín* borostája, ezt leszámítva, mert ez vadul élőnek hatott, szabályos halottnak tetszett, előírászerűen sápadt arca két oldalt behorpadt, álla gyöngén lógott, keze a teste mellett. Az a piros, kötött takaró borította még. Elimádkoztunk egy miatyánkot. A földön egy *cserebogár* mászott. Van, aki fél tőlük vagy undorodik, én szeretem a kézfejemen mászkáltatni őket, a lábuk kaparását is szeretem. Imádkoztatok el egy miatyánkot, anyánk kissé úgy viselkedett, mintha rossz jegyet hoztunk volna az iskolából, sértettnek és meglepődöttnek látszott lenni, nem ezt várta tőlünk.”, ez pedig a második. Most már nem lehet semmit se csinálni. ■ ■ ■

■ **Németh Gábor** (1956): író. Könyveit a Kalligram Kiadó gondozza. *Ez nem munka* című kisprózákötetete a Könyvhétre jelenik meg.